

**ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ**

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою
(постанова від

«28» _____ 2025 р.)

Ректор

Анатолій МАЗАРАКІ

ПРОГРАМА

**вступного іспиту до аспірантури зі спеціальності
D7 Торгівля**

Київ 2025

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ
заборонено**

Укладачі: Анатолій МАЗАРАКІ, д-р екон. наук, проф.
Наталія ІЛЬЧЕНКО, д-р екон. наук, проф.
Ніна МЕРЕЖКО, д-р. техн. наук, проф.
Олена СИДОРЕНКО, д-р техн. наук, проф.

Розглянуто і затверджено на засіданні членів групи забезпечення спеціальності, протокол № 9 від 17.03.2025

Рецензенти:

Володимир ІНДУТНИЙ, д-р. геол.-мінер. наук, проф.
Світлана БЕЛІНСЬКА, д-р техн. наук, проф.
Ольга КАВУН, к.е.н., доцент
Віта ВОЙНІЛОВИЧ, Директор ТОВ «Віта Фешн», PhD

ПРОГРАМА

**вступного іспиту до аспірантури
D7 Торгівля**

Автори: Анатолій МАЗАРАКІ, д-р екон. наук, проф.
Наталія ІЛЬЧЕНКО, д-р екон. наук, проф.
Ніна МЕРЕЖКО, д-р. техн. наук, проф.
Олена СИДОРЕНКО, д-р техн. наук, проф.

Вступ

Зміст програми та форму вступного іспиту обумовлено вимогами Стандарту третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність галузі знань 07 Управління та адміністрування, затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 20.07.2022 р. № 645 та у відповідності до Постанови Кабінету Міністрів України від 16.12.2022 р. №1392 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів освіти» за спеціальністю «Підприємництво та торгівля», зокрема в частині відповідності вхідних компетентностей вступників вихідним компетентностям магістрів зі спеціальності «Підприємництво та торгівля», визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності Підприємництво та торгівля для другого (магістерського) рівня вищої освіти (затв. наказом Міністерства освіти і науки України №962 від 5.07.2024), а саме:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі підприємництва та торгівлі або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні компетентності (СК)

СК 1. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких та торговельних структур

СК 2. Здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій та торговельній діяльності

СК 3. Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва та торгівлі.

СК 4. Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.

СК 5. Здатність до ініціювання і реалізації інноваційних проєктів в підприємницькій та торговельній діяльності

Програма вступного іспиту складається з трьох розділів:

1. Зміст програми вступного іспиту

2. Структура екзаменаційного білету та критерії оцінювання

3. Список рекомендованих джерел

1. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВСТУПНОГО ІСПИТУ

Тема 1. Роздрібна торгівля

Сутність та класифікація магазинів. Спеціалізація магазинів: її сутність, значення та форми. Типи магазинів та їхніх об'єднань. Характеристика сучасних типів магазинів: гіпермаркет, супермаркет, дискаунтер, дрогері, склад-клуб, Cash & Carry, Convenience Store, Forecourt Store, Health Food Store, Frozen Food Store тощо. Сутність та класифікація торговельних центрів. Види об'єктів дрібнороздрібної та пересувної торговельної мережі. Методичні підходи щодо визначення потреби у торговельних об'єктах та їх розміщення.

Вплив спеціалізації магазину на структуру товарного асортименту. Особливості формування товарного асортименту у різних типах магазинів. Антикризове управління асортиментною політикою.

Організація торговельно-технологічного процесу у магазині. Організація процесу продажу товарів і обслуговування покупців у магазинах. Імідж і репутація підприємства торгівлі: економічна зміст, формування та оцінка. Атмосфера магазину як інструмент впливу на споживача. Формування конкурентоспроможності торговельних послуг. Моделі управління якістю надання торговельних послуг. Розробка програм лояльності покупців. Автоматизовані системи управління взаємовідносинами з покупцями.

Організація праці торговельно-оперативного персоналу підприємства роздрібної торгівлі.

Фірмова торгівля, її форми та методи. Структура елементів споживчої цінності фірмових товарів.

Позамагазинні форми роздрібного продажу товарів: організація торгівлі на ринках, організація продажу товарів у дрібнороздрібній торговельній мережі, продаж товарів на замовлення покупців. Організація пересувної торгівлі. Роздрібний продаж товарів через торговельні автомати.

Особливі форми роздрібного продажу товарів. Продаж товарів у системі мережевого маркетингу. Організація продажу непродовольчих товарів у кредит і розстрочку. Комісійна торгівля непродовольчими товарами.

Співробітництво регіональних виробників з роздрібною торгівлею. Адаптивні моделі прогнозу продажу. Методичні підходи до розробки та реалізації стратегії розвитку у роздрібній торгівлі.

Тема 2. Торговельні мережі

Процес глобалізації у торгівлі. Передумови розвитку підприємницьких об'єднань в Україні. Сутність та класифікація підприємницьких мереж у торгівлі.

Корпоративні роздрібні торговельні мережі як окремі суб'єкти ринку. Переваги корпоративної мережевої торгівлі перед іншими формами торгівлі.

Основні аспекти формування мережевих структур. Ефект синергізму. Види стратегій корпоративних торговельних мереж. Методичні засади розробки стратегії формування корпоративних торговельних мереж.

Організація функціонування корпоративних торговельних мереж. Профіль корпоративної роздрібно-торговельної мережі: масштаби діяльності, стратегія позиціонування, спеціалізація, типи магазинів і інших закладів обслуговування покупців, рівень роздрібних цін. Соціальна відповідальність торговельної мережі в умовах воєнного стану в Україні.

Організація ринкової експансії торговельної мережі. Сутність та форми диверсифікації діяльності торговельних мереж. Методика обґрунтування стратегічних зон господарювання.

Сутність та класифікація власних торговельних марок, основні мотиви та переваги від використання. Види стратегій розвитку власних торговельних марок. Основні етапи впровадження категорійного менеджменту у корпоративній торговельній мережі.

Управління товаропостачанням корпоративної торговельної мережі. Автоматизовані системи управління товаропостачанням торговельної мережі. Власний імпорт в системі товаропостачання торговельної мережі. Основні підходи до організації роботи розподільного центру торговельної мережі. Організація взаємодії торговельної мережі з логістичними операторами. Основні підходи до організації товароруку в торговельній мережі.

Сутність і класифікація франчайзингових торговельних мереж. Основні етапи формування франчайзингової мережі у торгівлі. Управління взаємовідносинами між суб'єктами у франчайзинговій торговельній мережі. Види добровільних об'єднань у роздрібній торгівлі та принципи їх формування. Особливості формування торговельних мереж на ринку побутових послуг.

Тема 3. Електронна торгівля

Інтернет як середовище ведення підприємницької діяльності. Глобальна інформаційно-комунікаційна інфраструктура. Техніко-економічні та організаційно-правові основи електронної торгівлі. Роль і функції держави стосовно забезпечення легітимного застосування електронної мережі телекомунікації для здійснення комерційної діяльності.

Сучасна модель інтернет-економіки. Інтернет-торгівля в мовах оголошення воєнного стану. Сутність та функції електронних платіжних систем. Етапи розвитку платіжних систем в Інтернеті.

Основні бізнес-моделі електронної торгівлі: інтернет-торгівля, мобільна електронна торгівля. Характеристика основних бізнес-процесів електронної торгівлі. Електронні торговельні ряди. Електронні моли (торговельні майданчики) як перспективна форма електронної торгівлі. Інтернет-вітрини. Поняття інтернет-магазину і особливості його функціонування. Функції інтернет-магазину. Класифікація інтернет-магазинів. Обґрунтування бізнес-плану створення інтернет-магазину. Розробка проекту сайту, її основні етапи. Основні підходи до створення сайту інтернет-магазину, їх переваги та недоліки. Особливості організації логістичної діяльності інтернет-магазину. Вибір і

обґрунтування моделі логістичної діяльності інтернет-магазину. Організація продажу товарів і обслуговування покупців в інтернет-магазинах. Оцінка економічної ефективності функціонування інтернет-магазину.

Електронна торгівля як елемент омні- та мультиканальності організації торгівлі.

Мобільна електронна торгівля: сутність і відмінні риси. Характеристика основних бізнес-процесів мобільної електронної торгівлі.

Оптимізація і просування сайту інтернет-магазину в пошукових системах.

Організація оптової електронної торгівлі. Організаційні моделі торговельних майданчиків: каталоги, аукціони та біржі.

Механізм функціонування електронних торговельних майданчиків і особливості їх логістичного забезпечення. Організація оптового продажу товарів і послуг через електронні торговельні майданчики.

Електронний аукціон, його сутність і характерні особливості. Класифікація електронних аукціонів. Механізм і технологія проведення електронних аукціонів. Організаційне забезпечення функціонування Інтернет-аукціону. Процедури участі в електронних торгах.

Електронні біржі. Процедури участі в електронних торгах. Система електронних біржових торгів INDX. Інтернет-біржа Forexite. Брокерські послуги в Інтернет.

Інтернет-представництва бізнес-структур. Віртуальні торговельні представництва товаровиробників та організація їх функціонування. Головні компоненти електронного біржового трейдингу.

Порівняльна характеристика діяльності підприємств електронної комерції під час пандемії та оголошення воєнного стану. Важливість оптимізації залучення людського ресурсу та автоматизація бізнес-процесів на підприємстві дистанційної торгівлі.

Особливості формування цінової політики підприємства електронної комерції під час війни.

Реакція міжнародних підприємств електронної комерції на військові дії на території України.

Тема 4. Оптова торгівля та дистрибуція

Організаційні основи діяльності підприємств оптової торгівлі. Роль оптових підприємств у доведенні товарів від виробників до споживачів на внутрішньому і зовнішніх ринках. Організація діяльності підприємств оптової торгівлі в умовах воєнного стану в Україні. Організація оптових закупівель і продажу товарів та їх документальне оформлення. Управління договірними відносинами із постачальниками та споживачами як фактор розвитку конкуренції.

Формування ресурсного потенціалу підприємства оптової торгівлі як чинник оптимізації бізнес-процесів. Механізм формування каналів розподілу в оптовій торгівлі. Розробка унікальної торгової пропозиції та обґрунтування рівня обслуговування корпоративних клієнтів.

Організація технологічних процесів і праці на складах. Організація і технологія товаропостачання роздрібною торговою мережою підприємствами оптової торгівлі. Організація перевезень торговельних вантажів і транспортно-експедиторське обслуговування. Методичні підходи до оцінювання ефективності організації продажу товарів підприємством оптової торгівлі.

Особливості дистрибуції сільськогосподарської продукції. Кон'юнктура ринку сільськогосподарської продукції: оцінка та напрямки оптимізації. Формування каналів дистрибуції сільськогосподарської продукції. Оцінки критеріїв відбору посередників для дистрибуції сільськогосподарської продукції. Дослідження стану системи реалізації продукції сільськогосподарськими товаровиробниками. Системи державного регулювання ринку сільськогосподарської продукції. Перспективи розвитку каналів розподілу сільськогосподарської продукції. Формування цінової політики в каналах дистрибуції сільськогосподарської продукції.

Особливості формування каналів дистрибуції органічної продукції. Передумови становлення ринку органічної продукції в Україні. Структура потенційного ринку органічної продукції. Експортноорієнтована модель розвитку органічного агропродовольчого ринку України. Партнерські програми розвитку та підтримки органічного сектору в Україні.

Дистрибуція швидкопсувних продуктів: стратегія ціноутворення та технологія «холодової» дистрибуції, «холодових ланцюгів».

Особливості організації дистрибуції харчових товарів. Вибір каналів розподілу харчових товарів. Оцінювання результативності вибору каналів розподілу харчових товарів. Дистрибуція тютюнової продукції. Особливості дистрибуції тютюнової продукції в Італії, Франції та Іспанії.

Основні принципи дистрибуції фармацевтичних препаратів. Сукупність правил і вимог до дистрибуції фармацевтичних препаратів в умовах оголошення воєнного стану. Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів. Використання логістичного підходу в дистрибуційній діяльності фармацевтичних підприємств. Принципи та правила (вимоги) до оптового продажу фармацевтичних препаратів в Європі та Україні. Специфіка роботи фармацевтичних дистриб'юторів.

Особливості зберігання фармацевтичних препаратів. Особливості формування системи розподілу фармацевтичних препаратів в умовах оголошення воєнного стану.

Формування цінової політики в каналах дистрибуції фармацевтичних препаратів.

Тема 5. Міжнародна торгівля

Сутність міжнародної торгівлі як сфери підприємництва. Рамкові стандарти забезпечення безпеки та спрощення процедур міжнародної торгівлі. Стратегія процедур у сфері міжнародної торгівлі в рамках Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.

Міжнародні організації з регулювання міжнародної торгівлі. Регулювання міжнародної торгівлі в системі СОТ.

Методи міжнародної торгівлі. Торгівля через торговельно-посередницькі підприємства. Торгівля через лізингові компанії. Міжнародні виставки та ярмарки. Міжнародні товарні аукціони. Міжнародні тендери (торги). Міжнародна ліцензійна торгівля. Міжнародна електронна торгівля. Технології експортного та імпорного маркетингу.

Вибір зовнішнього ринку. Пошук та оцінка закордонних партнерів. Способи виходу на зовнішні ринки. Види та процес організації експортно-імпорних операцій. Загальні підходи до регулювання підприємництва в сфері зовнішньої торгівлі. Технології управління зовнішньоторговельними конфліктами.

Митне регулювання міжнародної торгівлі. Спрощення та гармонізація митних процедур відповідно до міжнародних конвенцій. Мінімізація митних ризиків при митному контролі та оформленні товарів і транспортних засобів.

Забезпечення національних економічних інтересів шляхом реалізації митно-тарифних та нетарифних методів регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Світова торгівля та торговельна політика. Вплив воєнних конфліктів на структуру світової торгівлі та торговельну політику окремих країн.

Економічні санкції як інструмент впливу на зовнішню торгівлю країни під час проведення бойових дій в Україні. Торговельна політика України в умовах воєнного стану.

Женевська конвенція передбачає дотримання права людини до доступу до харчування під час військового конфлікту або окупації.

Тема 6. Управління бізнес-процесами в торгівлі

Сутність, основні види та особливості формування бізнес-процесів у торгівлі. Наскрізні бізнес-процеси в системі процесів підприємства. Сутність та складові системи бізнес-процесів в торгівлі. Підходи до побудови системи бізнес-процесів підприємства торгівлі.

Моделювання бізнес-процесів підприємства торгівлі та його принципи. Цикл та етапи моделювання бізнес-процесів. Підходи до моделювання бізнес-процесів. Нотація моделювання бізнес-процесів. Архітектура типового середовища моделювання бізнес-процесів. Політики підприємства в галузі регламентації бізнес-процесів.

Механізм управління бізнес-процесами на підприємстві торгівлі. Ключові показники ефективності бізнес-процесів на підприємстві. Інструменти та методи управління бізнес-процесами на підприємстві торгівлі.

Концепція покращання бізнес-процесів. Сутність перепроєктування бізнес-процесів підприємства торгівлі. Сутність реінжинірингу та його значення для підприємства торгівлі. Диференціація перепроєктування та реінжинірингу бізнес процесів. Класифікація видів реінжинірингу. Методи реінжинірингу бізнес-процесів.

Тема 8. Стратегії торговельного підприємництва

Особливості формування стратегій торговельного підприємництва. Вибір стратегій і пріоритетів. Етапи розробки підприємницької стратегії, узгодження з іншими видами стратегії підприємства. Засоби реалізації стратегії. Чинники впливу на стратегічний розвиток малого та середнього підприємництва.

Конкурентна стратегія суб'єктів підприємництва в сфері торгівлі. Формування діючого бренду торговельної компанії.

Розробка стратегії управління стійким розвитком підприємства на основі процесно-системного підходу. Алгоритм обґрунтування та методика визначення базової стратегії управління стійким розвитком підприємства. Визначення функціональних стратегій стійкого розвитку підприємства з урахуванням ефективності управління його локальними складовими.

Антикризові стратегії та діяльність підприємства в умовах ринкової турбулентності. Особливості прийняття стратегічних рішень в умовах ризику або невизначеності

Загальні підходи до оцінювання ефективності підприємницької діяльності. Критерії та показники ефективності функціонування суб'єктів підприємництва.

Тема 7. Товарознавство

Значення товарознавства в системі наук про торгівлю. Об'єкт і предмет товарознавства. Методологія та категоріальний апарат товарознавства: методи дослідження якості, ідентифікація та визначення фальсифікації товарів. Наукові основи формування потреб у товарах.

Методологія кваліметричних досліджень. Ймовірно-статистичне оцінювання. Теорія оцінювання. Кваліметрія товарів.

Асортимент товарів та тенденції його формування. Роль брендів у формуванні асортименту товарів. Показники та характеристики асортименту товарів. Методологія формування асортименту товарів. Вплив військових дій та інших непрогнозованих факторів на формування асортименту товарів.

Вимоги до харчових продуктів та непродовольчих товарів. Споживні властивості харчових продуктів та непродовольчих товарів. Харчові продукти як фізико-хімічна або біологічна система. Хімічний склад харчових продуктів та непродовольчих товарів, його вплив на формування та збереженість споживних властивостей. Шляхи підвищення споживних властивостей товарів.

Поняття якості та безпечності товарів. Характеристика чинників формування якості. Показники якості товарів. Рівень якості товарів. Принципи розрахунку та побудови моделі якості товарів.

Законодавчо-нормативне регулювання безпечності та якості товарів в Україні та інших країнах світу. Методи оцінювання безпечності та якості харчових продуктів і непродовольчих товарів. Підходи до безпечності та якості товарів в умовах військових дій та інших непрогнозованих факторів.

Управління якістю товарів. Системний та процесний підхід до управління якістю продукції. Ключові елементи та інструменти розгортання функції якості. Планування якості нової продукції з використанням методології Quality

Function Deployment – QFD. Особливості споживчої оцінки якості товарів з використанням моделі Кано.

Управління безпечністю харчових продуктів. Аналіз законодавчої бази, що регламентує безпечність харчових продуктів в Україні та світі. Значення НАССР в управлінні безпечністю харчових продуктів. Державний контроль у сфері безпечності харчових продуктів.

Конкурентоспроможність товарів як фактор національної безпеки. Поняття критеріїв та чинників конкурентоспроможності товарів. Показники якості споживчих товарів, які забезпечують їх конкурентоспроможність.

Критерії ідентифікації товарів, методи виявлення фальсифікації та заходи щодо її запобігання. Роль і значення експертизи у мінімізації ризиків безпечності товарів та митних ризиків.

Гармонізація національного законодавства в сфері технічного регулювання з європейськими та міжнародними нормами. Реформування адаптованої до вимог ЄС і СОТ системи технічного регулювання України. Трансформація продовольчих систем в Україні та світі в умовах військових дій та інших непрогнозованих факторів впливу.

Екологічні проблеми виробництва, споживання та утилізації товарів та тари. Формування показників безпечності непродовольчих товарів в екологічно орієнтованих технологіях. Екологізація виробництва харчових продуктів.

Прогресивні способи пакування та зберігання харчових продуктів і непродовольчих товарів. Оптимальні умови і режими зберігання товарів. Процеси, що відбуваються під час зберігання харчових продуктів та непродовольчих товарів. Види втрат товарів в процесі життєвого циклу.

Формування продовольчої безпеки в умовах воєнного стану. Особливості виробництва та системи розподілу товарів в умовах військового стану. Забезпечення гарантованого рівня споживання товарів. Принципи формування системи держрезерву.

2. СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Екзаменаційний білет складається з двох завдань

Завдання 1 передбачає надання відповіді на поставлене в екзаменаційному білеті комплексне проблемне питання, яке пов'язане зі стратегією розвитку торговельних структур, що сприяють вирішенню проблемних питань і прийняттю управлінських рішень у професійній діяльності.

Завдання 2 передбачає надання відповіді на поставлене в екзаменаційному білеті комплексне проблемне питання, яке пов'язано з оцінюванням товарів, що сприяє забезпеченню ринку України якісною та безпечною продукцією.

Критерії оцінювання:

Завдання 1 оцінюється за шкалою від 0 до 100 балів у розрізі таких критеріїв:

<i>Критерій</i>	<i>Бали</i>
усвідомлення сутності та підходів до розвитку торгівлі, як галузевої економічної системи	0-25
здатність визначити вплив інноваційних технологій на розвиток торгівлі	0-35
здатність розв'язання існуючих проблемних питань стратегії розвитку торгівлі як на вітчизняному та й на міжнародному рівні	0-40

Завдання 2 оцінюється за шкалою від 0 до 100 балів у розрізі таких критеріїв:

<i>Критерій</i>	<i>Бали</i>
здатність визначити методологічні підходи до оцінювання конкурентоспроможності товарів	0-25
вміти оцінювати асортимент та якість товарів	0-35
здатність визначати та характеризувати інноваційні товари	0-40

Особи, які отримали менше 100 балів участі у конкурсному відборі не беруть.

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основний

1. Андрієвська Л.В., Глушкова Т.Г., Марчук Н.Б. *Товарознавство: підручник. Т. 3: Електротовари. Київ: КНТЕУ, 2020. 271 с.*
2. *Товарознавство: підручник. Т. 1: Непродовольчі товари / Н.В. Мережко, О.Р. Мокроусова, Л.А. Коптюх та ін. Київ: КНТЕУ, 2019. 760 с.*
3. *Основи бізнесу: навчальний посібник / Доброва Н.В., Осипова М.М. – Одеса: Бондаренко М. О., 2018. – 305 с.*
4. *Товарознавство плодовоовочевої продукції [Текст] : навч. посіб. / Л. М. Пузік [та ін.] ; Нац. акад. аграр. наук України, Ін-т овочівництва і баштанництва, Держ. біотехнол. ун-т. - Вінниця : ТВОРИ, 2023.- 370 с.*
5. *Товарознавство: продовольчі товари : навч. посібник / І. В. Сегеда ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. – 224 с.*
6. *Лозова Т.М., Решетило Л.І. Товарознавство харчових продуктів. Зерноборошняні і кондитерські вироби: Контроль та експертиза якості: навч. посібник. Львів: Вид-во ЛТЕУ, 2022. 256 с.*
7. *Кавун-Мошковська О. О. Торговельні мережі : підручник / О. О. Кавун-Мошковська. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. – 488 с.*
8. *Міжнародні економічні відносини: підручник / за наук. ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник/ Т.М. Мельник, Л.П. Кудирко [та ін.]; – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. – 612 с.*

Додатковий

9. *Внутрішня торгівля України: моног. / А.А. Мазаракі, В.Д. Лагутін, А.Г. Герасименко [та ін.]. – К.: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2016. – 864 с.*
10. *Мазаракі А.А. Оптова торгівля в Україні : моногр. / А. А. Мазаракі, Г. М. Богославець, О. М. Трубей, А. М. Носуліч ; за ред. А.А. Мазаракі. — Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. — 208 с.*
11. *Belinska S. Improvement of electromagnetic field exposure regimes during the production of flated emmer/ Eastern-European Journal of Enterprise Technologies - №4 /11 (118) – 2022. С.15-22*
12. *Комаха В.О., Глушкова Т.Г., Комаха О.С. Товарознавство: підручник. Т. 6: Електронні товари. Київ: ДТЕУ, 2024. 384 с.*
13. *Сегеда І.В. Товарознавство: продовольчі товари: навч. посібник. Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2022. 224 с.*
14. *Бабич М.М. Індикатори продовольчої безпеки в Україні: тенденції розвитку/ М.М. Бабич //Економіка АПК. - 2018. - №5 (травень). - С. 41-50.*
15. *Deep and comprehensive free trade agreement with the EU: advantages and downsides for the Ukrainian society : monograph / G. Duginets, O. Diachenko, N. Mazaraki, O. Golovachova ; edited by Ganna Duginets. – Kyiv : Kyiv National University of Trade and Economics, 2019. – 212 p.*

16. О. Швиданенко, Г. Дугінець, О. Ткаченко, А. Котенок, Т. Бусарева (2022). Аналіз кризових стратегій в умовах сучасної «гібридної війни». Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. ,6(41), 250–257. <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v6i41.251447>
17. Дугінець Г. Павлишина К. Санкції в зовнішній торгівлі. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2019. № 6 (107). С. 5-17. [https://doi.org/10.31617/zt.knute.2019\(107\)01](https://doi.org/10.31617/zt.knute.2019(107)01)
18. Актуальні проблеми міжнародного бізнесу: кол. монографія / С. І. Архієреєв, В. О. Бабенко, Є. М. Воробйов та ін. ; за наук. ред. С. І. Архієреєва, В. І. Сідорова. – Харків: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2019. – 264 с.
19. Антюшко Д., Шаповалова Н., Гончар Ю. Світовий ринок пшениці: виклики воєнного часу. //Товари і ринки. - 2022. №1 (41). С. 4-18.
20. Антюшко Д. Сертифікація як складова забезпечення ефективної діяльності органічних виробництв // Соціально-економічні проблеми і держава. 2022. Вип. 1 (26). С. 12-22
21. Пritульська Н.В., Антюшко Д.П., Мотузка Ю.М. Органічні харчові продукти: реалії та перспективи виробництва і споживання. Товарознавчий вісник. 2022. №1 (15). С. 129-137.
22. Osyka V. Waterproof paper packaging materials: optimization of hydrophobic composition / V. Osyka, T. Karavaev, V. Komakha // Commodities and markets. – 2020. – № 1(33). – P. 37-46.
23. Pritulska N., Motuzka I., Koshelnyk A. Physiological efficiency of drinks from fenugreek seeds. International scientific-practical journal "Commodities and markets". 2021. N 3. P. 105-114
24. Sydorenko O., Petrova O. Qualimetry of innovative products with the addition of the shrimp *Palaemon Adspersus* // Food science and technology. Volume 15 Issue .- 2021, с. 133 – 142
25. Adaptation of risk management in the supply chains of e-commerce enterprises under the conditions of political instability / L. Kharsun, O. Kavun-Moshkovska, M. Kotova, A. Nechyporuk // Eastern-European Journal of Enterprise Technologies. 2022. - Issue No 5/13 (119). - P. 6-20.
26. Кавун-Мошковська О.О., Котова М.В., Нечипорук А.В. Маркетплейси в Україні: 2022 рік // Товари і ринки. - 2022. - № 3 (43). - С. 19-36.
27. Кавун-Мошковська О.О. Глобалізаційні тренди розвитку лідерів світової роздрібно торгівлі / О.О. Кавун-Мошковська // Науковий вісник Ужгородського національного університету. - 2022. - № 42. - С. 69-73.
28. Kavun-Moshkovska O. Structural and regional characteristics of the world retail trade leaders // VUZF REVIEW. - Volume 6, Issue 3, September 2021. - P. 108-118. - Режим доступу: <http://papersvuzf.net/index.php/VUZF/issue/view/21>
29. Кавун-Мошковська О.О. Структурно-регіональні аспекти формування роздрібного товарообороту України / О.О. Кавун-Мошковська // Проблеми економіки. - 2020. - № 3 (45). - С. 56-64.
30. Кавун О.О., Белінський М.О, Концептуалізація омніканального обслуговування споживачів в роздрібній торгівлі. Економіка та суспільство. 2024.

№ 67. <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4812DOI>:
<https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-122> (0,7 др.арк.)

Нормативно-правові акти

1. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 № 959-ХІІ/91-ВР // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text> (дата звернення: 12.06.24).
2. Про кооперацію: Закон України від 10.07.2003 № 1087-ІV/03-ВР // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1087-15#Text> (дата звернення: 12.06.24).
3. «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3392-17> (дата звернення: 12.06.24).
4. Митний кодекс України: Закон, Кодекс від 13.03.2012 № 4495-VI/12-ВР // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17> (дата звернення: 12.06.24).

Інтернет-ресурси

5. Війна. Все, що відбувається з економікою, бізнесом в Україні та світі URL: <https://forbes.ua/news/viyna-vse-shcho-vidbuvaetsya-z-ekonomkoyu-biznesom-v-ukraini-ta-sviti-03032022-4086>
6. Суворая простота: чого чекати від податкової реформи в умовах війни URL: <https://gmk.center/ua/posts/suvora-prostota-shcho-chekaty-vid-podatkovoi-reformy-v-umovakh-vijny/>
7. П-РОФІЛАКТИКА ОТРУЄНЬ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ URL: <https://phc.org.ua/news/profilaktika-otruen-pid-chas-voennogo-stanu>.
8. The reshaping of global trade: How developing countries can strategize. URL : <https://unctad.org/news/reshaping-global-trade-how-developing-countries-can-strategize>
9. Baird, N. (2018). What digital transformation actually means for retail. Forbes. Retrieved May 12, 2019, from <https://www.forbes.com/sites/nikkibaird/2018/03/13/what-digital-transformation-actually-means-for-retail/#7e24e8eb7038>
10. Trade and Globalization. URL : <https://ourworldindata.org/trade-and-globalization>
11. World trade organization. URL : https://www.wto.org/english/res_e/publications_e/oneyukr_e.htm

*Курсивом у списку рекомендованих джерел виділено літературу, представлену в бібліотеці ДТЕУ